

saa vidt med Rette, som jeg til enhver Tid er rede til at vedgaa, at naar der er Tale om at give Bestemmelser med Hensyn til de omtalte Foreninger, kan jeg ikke se rettere, end at hvis vi ville være strengt retfærdige — og det vil jeg helst være til alle Sider —, maa vi indrømme, at vi ikke have noget tilstrækkelig solidt Grundlag til at undtage Andelsforeninger med begrænset Ansvar. Deri er jeg enig med den ærede Ordfører, men paa den anden Side maa jeg dog hævde, at det er noget for stærkt, naar man siger, som ogsaa den højtærede Minister sagde, at Andelsforetagender med begrænset Ansvar og Aktieselskaber ere ligestillede Kredse. Det tror jeg ikke, de ere. Der er nemlig den Forskel, at Andelsforetagendernes Parthavere faa Udbyttet fordelt imellem sig, medens de andre Selskaber med begrænset Ansvar faa Fordelen eller Udbyttet fordelt efter den indskudte Kapitals Størrelse. Naar jeg er gaaet saa langt i den Henseende, som jeg er, er det, fordi jeg, som sagt, ingenlunde vil gaa Retfærdigheden for nær og heller ikke Kravene fra den ene eller fra den anden Side, men jeg erkender ikke, at det er et berettiget Grundlag at lovgive paa, at en eller anden Samfundskreds forlanger stærk Kontrol o. s. v., fordi den i det daglige Livs Konkurrence føler sig mere eller mindre brøstholden ved, at man ved Sammenslutning har villet værgе sig imod, at man under givne Forhold har tilladt sig at tage en Avance, som var uberettiget. Det er ikke et retfærdigt Grundlag at bygge paa, og at det er Meningen fra den Side, fik vi et tydeligt Udtryk for af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds, der nu udtrykkelig sagde, at han godt vilde nøjes med den nuværende Lov, naar han ikke kunde komme Andelsselskaberne i større eller mindre Grad til Livs og berøve dem nogle af deres Privilegier. Her komme vi igen til dette, at de skulle være i Besiddelse af Privilegier, men det ere de ikke, thi de kunne ikke sammenstilles helt og holdent med andre Foreninger, Interessentskaber, Aktieselskaber o. s. v. Naar jeg har strakt mig saa vidt, som jeg har, er det, fordi jeg mener, at vi maa gøre det mest mulige for at indrømme alt, hvad der paa nogen Maade kan indrømmes, endskønt jeg ikke ser, at der opnaas nogen større Betyggelse i den Henseende, end der i Forvejen er.

Jeg skal nøjes med disse Udtalelser og kun tilføje, at min Stilling til Lovforslagets endelige Vedtagelse, efter at den

højtærede Minister har udtalt sig saaledes, som jeg ventede, vil være den, at jeg kan stemme for Lovforslaget. Jeg siger udtrykkelig „kan“ stemme for Lovforslaget, thi som jeg sagde i mine indledende Bemærkninger, tror jeg, at en saadan Lov er overflødig og unødvendig, men naar der er saa stærk Stemning for den, som det af Arbejdet her i Tinget i Aar og i Fjor har vist sig, at der er, har jeg ment, at det var bedst at faa den Sag ud af Verden paa en skikkelig Maade, og efter at vi nu have faaet det Tilsagn, som her er givet fra den højtærede Ministers Side, kan jeg ikke se, at der er Plads eller Mulighed aaben for, at en anden Administrator — jeg haaber, det vil vare længe, inden den højtærede Minister gaar bort fra den Plads, han sidder paa — kan give Løven en Fortolkning af en saadan Art som den, jeg har omtalt og søgt at sikre mig imod ved at fremkalde Ministerens Svar.

Ordføreren (Birch): Maa jeg udtale min store Glæde over at høre Slutningen af de Ytringer, som det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen) fremsatte. Det glæder mig, at Forholdet er, som jeg havde haabet og ventet, at han vil kunne stemme for Lovforslaget, og jeg skal i Anledning af hans Bemærkning kun gøre opmærksom paa et Punkt, der, saa vidt jeg hørte, kunde give Anledning til en Misforstaaelse, nemlig Hensynet til de smaa Haandværkere paa Landet. Der er Forholdet det, at Lovforslaget som vedtaget ved anden Behandling fritager disse SmaaHaandværkere for Bogføringspligt.

Jeg skal yderligere kun gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen). Naar det ærede Medlem i de Radikales Stilling saa en Anledning til ikke at stemme for Lovforslaget, er Forholdet jo det, at de Radikale, som vi høre af deres Ordfører (Poul Christensen) ville sige: Stemmer ikke, men dette kommer af, at Forskellen indenfor dette Parti er saa stor, at eet Medlem, det ærede Medlem for Københavns tredje Valgkreds (Alfred Christensen), staar sammen med det ærede Medlem for Københavns fjerde Valgkreds (Schovelin) paa det vidtgaaende Standpunkt, at de ville have alle Brugsforeninger og alle Andelsforetagender med Undtagelse af de ganske ubetydelige ind under Bogføringspligten, medens det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) staar paa det modsatte Standpunkt og vil have dem alle fri, for saa vidt de ikke